Ч. 32. Четвер 25 (12) лютого 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

Скликане ради державної. — Німецкий бльок. — Сербія і Австро-Угорщина. — Знаменний француский голос.

Як доносять з Відня, п. Президент міністрів постановив скликати раду державну на день 16. марта. На нинішній раді міністерияльній прийде та справа до ухвали. В сім тижни буде оповіщений в „Wiener Ztg.“ едикт скликуючий раду державну. Головною причиною, яка наклонила правительство до того рішеня, есть заграничне положенє і стоячий з ним в звязи континґент рекрута, який правительство хоче перевести звичайною дорогою парляментарною. Крім предложеня о континґенті рекрутів мала би ще палата послів полагодити предложене о анексиї Босни і Герцеґовини і про удержавненє зелізниць, для котрих минає реченець в цьвітни. На передодні замкненя послідної сесиї, на послідній нараді представителів парляментарних клюбів вказав бар. Бінерт на конечні важкі наслідки, які би послідували, наколи би не повело ся парляментарно полагодити тих державних конечностий в означенім речинци. Однако за короткий вже час, щоби внутрішно-політичне положенє прояснило ся і запевнило успішну законодатну роботу, охоронити державну раду перед обструкцию, тому правительство бажає дати сторонництвам нагоду, з виключенем всяких инших задач і спірних питань полагодити в інтересі держави, в інтересі виборців і парляментаризму згадані в горі предложеня. Правительство вказує на те, що неполагоджене предложеня про континґент рекрута і про удержавненє зелізниць більше відчуло би населенє як держава. Переговори, які в сім тижни має перевести бар. Бінерт з представителями сторонництв, мають вияснити, о скілько можна сподівати ся парляментарного ухваленя тих предложень. Правительство настає також на те, щоби ті предложеня були звичайним способом, отже не в формі наглих внесень, до котрих ухвали треба $^2/_3$ більшости, полагоджені. Колиж би з переговорів виявило ся неможливість успішного полагодженя тих конечностий, тоді правительство знов замкнуло би сесию, бо теперішне положенє монархії не могло би терпіти таких подій, які відбували ся на послідній сесиї. Ціла вага одвічальности за наслідки, які би спричинили скоре замкненє сесиї і безпарляментарна управа держави упала би на ті сторонництва, котрі спиняли би парляментарну роботу.

З усіх сторін впевняють, що поки що правительство не думає про розвязане державної ради, однако як маршалок доліш. Австриї недавно висловив ся перед виборцями, положене державної ради есть дуже критичне занепад сил значний, а аґонія не есть виключена.

Німецкі сторонництва без ріжниці пересьвідчень постановили для противділаня славяньскій униї завязати т зв. німецкий бльок. Війдуть до него і християньскі суспільники. Нині відбудуть ся окремі конференциї сторонництв вільнодумних і християньско-суспільних, на котрих будуть вибрані відпоручники до спільної конференциї, заповідженої на завтра. Бльок, котрий буде числити 173 членів, не має мати национально-наступаючого характеру, має тілько забезпечити парляментарним працям нормальний хід. В тій цїли огляне ся бльок за союзниками і в першім ряді буде старати ся о зближене до Кола польского. Італіянців і Румунів.

N. fr. Presse довідує ся з урядового жерела, що Австро-Угорщина заявила державам що так довго не гадає роздумувати над концесиями для Сербії, як довго підносить она

---

7)

Нічні їздці з Руссельвіль.

З німецкого — Ґерда Гармсторфа.

(Конець).

На софі посеред комнати не лежав ніхто инший лиш Чарльс Гавстон, якого ніколи не надіяла ся бачити на Новій Фелісияні. Его плечі були до половини обнажені і він притискав правою рукою хустину, вже цілу закровавлену, до лівого плеча.

В тій хвили забула Гетті цілий свій гнів до противника вітця і поспішила до него.

— О, мр. Гавстон! Що вам? Ви ранені? Але не небезпечно? Правда, не небезпечно?

Він вже давно обернув до неї свое хороше, енерґічне лице і его милий усьміх мав видко розвіяти еї побоюваня.

— Ні, ні, то нічого міс Гетті і дуже вас перепрашаю, що задля такої дрібниці непокою вас. Стало ся то виключно на жадане мр. Десмонда, що я задля того незначного скалїченя мусїв тут положити ся.

— Покажіть мені вашу рану? — просила Гетті. — Коби ви, тату, схотіли поклинати Пеґґі — она розуміє ся ліпше на застановлюваню крови і бандажованю як неодин лікар.

Десмонд, що поставив був вже на столі скринку з бандажами, яку держать в Кентуки на кождій плянтациї, кивнув лиш головою і вийшов.

Але его дочка все таки ледве вдержала ся, аби не скрикнути зі страху, коли побачила рану. Хоч показало ся, що то був лиш пострїл, то однако куля видерла з плеча добрий кусень мяса і уплив крови раненого мусів бути дуже значний.

Чарльс Гавстон вичитав на лици молодої дівчини еї страх і аби еї успокоїти, сказав жартобливим голосом:

— Оно певно виглядає гірше, як есть, і я дуже тїшив би ся, міс Гетті, коли би ваше перо завдавало так мало небезпечні рани, як ваш револьвер.

Еї очи ще більше розширили ся.

— Мій револьвер? То мала би бути я, що.... — О, мр. Гавстон, длячого ви то зробили? І як то можливе, що ви хотіли убити мого вітця — ви, як раз ви?

— Я? Убити мр. Десмонда? Отже тому, що ви приписували мені той намір, стріляли ви на мене? Ну, в такім случаю все таки добре стало ся, що олово не пійшло кілька цалів глубше, бо моя память була би відтак у ваших очах на віки напятнована. Ні, моя люба Гетті, не аби мр. Десмонда убити, приїхав я, лише аби его і его плянтациї охоронити перед шкодою.

Гетті мимохіть зложила руки.

— Чи то дійстно — дійстно правда?

— Очивидно правда. Але ви задля того не потребуєте мене уважати ліпшим, ніж я е. Нічні їздці були би нині зовсім не журили ся мною і моїми приказами, коли би не були привикли від місяців тих приказів слухати.

— Чарльс! Мр. Гавстон — чейже ви остаточно не той, про котрого все тепер розповідають часописи?

— А таки не инакше. Бачите, міс Гетті, ваш отець не есть одинокий в тім краю, котрому засіла в голові стара кентукійска упертість. Але що я уважаю нашу справу за справу справедливу, тому хочу їй допомогти до побіди, нехай би то коштувало, що хотіло. Коротка війна видає ся менї все таки ліпшою, як безконечне оголоджуване і гноблене. Тому зібрав я тихцем кілька соток хлопців і приучив їх на стілько, скілько було треба, аби з одної сторони зробити їх страшними, а з другої аби їх все держати в належнім послуху. Глядячи із становища строгої моральности, не було то дуже хороше, що ми зробили в Гопкінсвіль і инших місцевостях, але війна е війною — а наша все ще не найгірша, бо я до нинішного дня всіми силами старав ся, аби уникати непотрібного проливу крови.

Гетті, коли Пеґґі незвичайно довго не появляла ся, не дала ся вдержати оповіданем Чарльса Гавстона і осторожно обмила его рану, а відтак великою скількостию перевязок старала ся вдержати все ще обильний уплив крови. Між тим їх розмова не переривала ся і Гетті довідала ся з оповіданя раненого, що він до нинішного дня уживав цілого свого впливу, аби плянтациї Ровлянда Десмонда охоронити перед непожаданими відвідинами нічних їздців.

— То була тяжка робота — говорив він — і нераз побоював ся я зовсім поважно, що моя повага у людий задля того цілком упаде. По-

жаданя, котрі взагалі не можуть бути обговорювані.

В Сербії утворено новий кабінет, а війшли до него представителі всіх сербских сторонництв. Іменно з поступовців Новакович обіймив президию, із старорадикалів: Милованович справи заграничні, Гавлевич справи внутрішні, Протич скарб, Пасич роботи публичні; з молодорадикалів: Проданович торговлю, Стоянович просьвіту, а з народовців Рибариц судівництво. На міністра війни має прийти командант дивізиї в Краґуєвачи, полковник Маринкович, бо ґен. Живкович обстає при тім, аби обняти команду войска, хоч король і скупштина хотять его задержати на попереднім становищи. Нині має новий кабінет зложити заяву в скупштині, в котрім піднесе, що головною его проґрамою есть оборона сербских інтересів на вні. В тій справі правительство перешле державам жаданя, уложені сербскою скупштиною. Праса сербска дуже вдоволена складом нового кабінету і підносить, що Сербія давно не мала так сильного правительства.

Згадуючи о тім, що Німеччина не пристала на посередництво в австро-сербскім спорі, францускй „Temps" пише: Щож супротив того можна зробити? Чи без Німеччини інтервеніювати в Білгороді і у Відни? То поділило би Европу на два табори. Крім того средства такого не можна ужити ще й з тої причини, що Австро-Угорщина вже заявила, що не допустить до такої ради, а ніхто не має сили приневолити велику державу до еї принятя. Полишае ся лише спільна інтервенция в Білгороді. Не треба кермувати ся власними симпатиями, але взглядом на інтерес, бо по одній стороні есть можливість европейскої війни, по другій розчароване Сербії і то лише моральне, котре можна злагодити користями економічними. Коли крім того зважить ся, що Сербія дійстно есть нині в тім самім положеню, що вчера, що Босна і Герцеґовина в практиці так само нині суть австрийскі, як були перед анексиею, що дальше жадане Сербії що до винагороджения територияльного і що до автономії Босни не опирають ся на ніякій підставі, особливо по австро-турецкій угоді — то легко зрозуміти, що з двох злих мусимо вибрати зло менше і заявити ся за европейским миром. Суть хвилі, в котрих обовязок велить осуджувати річи холодно. Які небудь симпатиї можемо чути для Сербії, то все-таки она не варта такої війни. Ні одно правительство тої війни не хоче, було би злочином розпочати еї. Треба вибрати між нерозширенем сербскої границі, а европейским пожаром. Ми вибрали!

Новинки.

Львів, дня 24-го лютого 1909

— **Є. В. Цїсар** зволив вселаскавійше уділити з приватних фондів зверхности громадскій у Вільцї бережаньского повіта 200 К запомоги на будову церкви.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** ґр. Стан. Бадеві виїхав в справах урядових до Відня.

— **Іменованя.** Президия кр. Дирекциї скарбу іменувала в етатї особовім галицких управ салїнарних: офіцияла уряду продажи соли Арт. Зваржа і контрольора касового Конст. Міскевича головними контрольорами в IX кл. ранґи, контрольора кас. Стан. Сілецкого касиером в IX кл. ранґи, офіцияла уряду продажи соли Ів. Міллього і контроль. кас. Едв. Маховича офіциялами касовими в X кл. ранґи; маґазинера уряду продажи соли Мод. Сованьского і асистента уряду продажи соли Йос. Шкляржевича в X кл. ранґи; асистента уряду продажи соли Фел. Лямбора і контрол. асистентів кас. Ст Ольпіньского, Ів. Холеву і Стан. Біскупского контрольорами касовими в X кл. ранґи.

— **Сегорічний концерт** в память Шевченка у Львові буде не лише величною манїфестацию Русинів-Українців, але також артистичним пиром для тих, що люблять спів і музику. Кромі нашого знаменитого артиста-співака, п. Модеста Менцїньского і пянїстки, пані Олї Цїпановскої, повело ся рівнож комітетови упросити до участи в концертї артиста-музика, п. Перфецкого з его скрипковим сольом. Самі призвища артистів є хиба найкрасшою запорукою, що сегорічний концерт перевисшить богато попередних. Тому попит за білетами великий, так що гості з провінциї зволять їх для безпечности замовляти переказами. Цїни місць слїдуючі: Фотелї в партері від 1—156 по 5 К, від ч. 157—264 по 4 К, від ч. 265—350 по 3 К, від ч. 351—422 по 2 К; фотелї II поверха від ч. 1—22 по 3 К, від ч. 23—82 по 2 К: фотелї III поверха від ч. 1—56 по 1 К 50 сот., від ч. 53—104 по 80 сот., від ч. 150—180 по 50 сот. Цїни льож партерових по 15 К, мецанїнових і першого поверха по 23 К. а другого поверха по 12 К. Білети можна куповати від середи рана в книгарнї наук. тов. ім. Шевченка (Ринок ч. 10). Весь чистий дохід призначений на стипендийний фонд ім. Тараса Шевченка.

— **З зелїзниць.** В наслїдок застої в руху товаровім, викликаної заметелями, здержано покищо до дня 27 с. м. приниманє посилок товарових, з виїмкою живого товару і артикулів споживкових, які можуть зіпсувати ся, та поспішних посилок, на всїх стацяях округа львівскої дирекциї зелїзниць державних. — На шляхах Львів Яворів, Винники Куровичі-Вовків, Борки вел.-Грималів і Тернопіль-Збараж здержано цїлий рух товаровий і особовий аж до відкликаня. — Загальний рух на части шляху Копичинцї Гусятин і на зелїзници льокальній Товмач-Палагичі привернено рух дня 22 с. м. а на шляху Біла чортківска - Залїщики дня 23 с. м. — На льокальній зелїзници Тернопіль-Збараж привернено рух з днем 22 с. м.

— **Вирок в процесї п. Боровскої.** Не менше сензацийним як цїлий процес Боровскої против редактора Гекера став ся і вирок виданий вчера по полудни в сїм процесї. Голова судиїв присяжних, редактор Хилїньский відчитав вердикт, котрим судиї на поставлене їм питанє, чи винен Еміль Гекер, що своєю статиєю з дня 5 мая 1908 обидив п. Боровску посуджуючи еї о згірдливі вчинки і виставляючи на публичне посьміховиско — відповіли 11 голосами „так", а 1 „нї". На додаткове питанє, чи Гекер при розправі доказав правдивість того, о що посуджував позовницю, судиї присяжні знов відповіли 11 голосами „нї", а 1 „так". Вердикт той викликав серед публики на сали окрики обуреня. На основі того вердикту трибунал засудив обжалованого Гекера на місяць арешту і кошти поступованя судового, а вирок має бути оголошений в двох польских і 1 німецкій ґазетї. Гекер заявив, що вносить жалобу неважности. По оголошеню вироку на сали заворушило ся дуже. Гекер заявив голосно: Мимо вироку піддержую закиди і кажу що Янїна Боровска есть шпіґуном! На то відозвали ся голоси в ґалерії: Браво Гекер! Гань-

---

заяк мр. Десмонд уважає ся в тій околици за найвизначнїйшого і найбільше упертого сторонника Гіллїбіллів, то мої слова говорили не без причини, що властиво від него належало зробити початок. А я чейже не міг їм в ніякий спосіб сказати, що то моя любов до дочки того чоловіка забороняє мені робити єму шкоду.

Гетті відвернула від него голову, аби укрити перед ним паленїючі лиця. Аж по якійсь хвили спитала несьміло:

— А чому они нині все таки прийшли?

Гавстон усьміхнув ся.

Бо й між моїми хлопцями є кількох праздивих Кентукійців, котрі мають свою тверду голову. До того, щоби отверто против мого приказу ділали, не стало їм вправді відваги, але они погадали собі, що коли би був вже довершений факт, то остаточно і мій гнїв нічого би в тім не змінив. Тому тихцем зробили они на власну руку виправу до Нової Фелїсияни. На щастє один з тих, яких они наклонили до тої виправи, надумав ся ще в послїдній хвили і дав менї о всім знати. Очивидно, що я сейчас вскочив на коня. Богу дякувати, що я ще приїхав на час і моїх ворохобничих їздцїв вспів наклонити до від'їзду, заки поплила ще инша кров, крім крови застріленого мр. Десмондом коня.

— І вашої! — додала Гетті близька плачу. — О, Черльс, коли подумаю, що я мало вас не убила! Що я вам тілько болю завдала, то не зможете менї певно нїколи — нїколи простити!

Відповідь молодого чоловіка не вказувала очивидно на таку непростимість, а чи то, що мр. Ровлянд Десмонд, увійшовши до комнати, застав міс Гетті в сильних обіймах здорового рамени раненого могло уважати ся ознакою великої ненависти, о тім можна дуже сумнївати ся.

Що мр. Десмонд подумав на той вид, задержав він для себе, а обмежив ся лиш на те, що видав чорній Пеґґі, котра зараз за ним увійшла, кілька приказів що до плеканя недужого гостя.

Позаяк і після его пересьвідченя не було бесіди про яку небудь небезпечність для раненого, то мр. Десмонд по заложеню Гавстонови перевязки полишив его на ніч самому собі і вийшов разом з дочкою. Поцїлунок, який одержала від вітця на добраніч, був для неї найлїпшим доказом, що він не гнїває ся на неї.

Позаяк в слїдуючій добі прокинула ся все таки легка горячка, то Чарльс Гавстон полишив ся в Новій Фелїсиянї ще цїлі три дни. А третого дня мав довшу, досить поважну розмову з мр. Десмондом. Спершу була она ведена із сторони старого чоловіка трохи вимушено і холодно, а навіть коли Чарльс Гавстон з природною єму живостию і отвертостию просив о руку міс Гетті, мало що не прибрала небезнечний оборот.

Десмонд, що стояв коло вікна і дивив ся на огород, відповів на ту просьбу Гавстона по довгім підозрілім мовчаню:

— Моя дочка, мр. Гавстон, есть свобідною Американкою і знає, що я в справі еї подружа не буду нїколи уживати на неї примусу. Але чи она може стати женою чоловіка, котрий може вже завтра буде против мене стояти в борбі на житє і смерть, на те ви як джентельмен можете самі собі відповісти.

— Коли би я уважав то можливим, то радше відкусив би собі язик, як говорив міс Гетті о моїй любві. Але менї здає ся, що ви могли би тепер зі спокійною совістию зложити оружиє, яким так хоробро бороли ся против союза плянтаторів. Ваш служачий приніс менї нині кільканайцять часописий з Руссельвіль і я побачив з них, що нині в цїлім Кентуки і Тенессі о нічім иншім не говорять, як лиш про те, що правнук полковника Буна сам один в такий славний спосіб ставив опір цїлому віддїлови нічних їздців. Ви доказали мр. Десмонд, що правдивий Кентукієць не дасть ся до нічого приневолити. Ні один чоловік в цїлих Сполучених Державах не може говорити о трусливім уступленю, коли ви тепер, доказавши так сьвітло свою личну хоробрість, без ніякого примусу пійдете за своїм пересьвідченєм

Вправдї була то сьміла бесїда, але на диво не побудила Десмонда до гніву.

— А хто вам сказав, молодче — спитав він поволи і спокійно — що я доси дїлав против мого пересьвідченя?

— Мій здоровий розум каже менї то, мр. Десмонд і моє тверде довіре до вашого розуму. Чоловіком, котрий би давав себе обманювати шайцї спекулянтів довше, як вимагала би того его честь — тим чоловіком не есть Ровлянд Десмонд.

Він сказав ті слова з радістною самосьвідомостию і то мусїло припасти Десмондови до вподоби, бо він відвернув голову а на его лици появив ся усьміх.

— Так кажете? Ну, може й праву говорите.

— Коли так, то всьо в порядку. Ви зголосите своє приступлене до союза плянтаторів, а я —

— Гов, молодче! Не так скоро. До вашого союза не приступлю -- бодай нині і завтра ще нї. Але що я нині трестови анї італїяньским аґентам не продам нї листка тютюну більше, на то можете числити.

ба Боровскій! Боровскої під ту пору не було на сали.

— **Репертуар руского театру в Перемишли.** Саля „Народного Дому“. Початок о 7½, вечером. Білети продає раньше Народна Торговля, а від 5 год. вечером каса театру.

В четвер, дня 25 с. м. послїдне представленє „Різдвяна ніч“, комічна опера в 5 дїях М. Лисенка. Гостинний виступ А. Нижанковского.

Опісля театр переїзджає до Самбора.

Всячина

для науки і забави.

— **Конець сьвіта на Марсї.** В наших очах відбуває ся конець сьвіта і вимирає найстарше мабуть на всім сьвітї людске племя, лиш на щастє не всї то видимо, бо то дїє ся на Марсї. А то ледви чи в нас була би охота до житя і чи комусь хотїло би ся дерти ся н. пр. о якусь Босну і Герцеґовину або о портфель мінїстра-земляка, як би ми всї видїли, що дїє ся на Марсї, та погадали собі, що то само жде й нас самих тут на земли.

Славно звістний американьский астроном Персіваль Льоель (Perсival Lowell) написав тепер на основі своїх розслїдів книжку, в котрій старає ся доказати, що то суть і яке значінє мають т. зв. канали на Марсї, а при сїй нагоді говорить він і про житє на сїй планетї. Він розповідає насамперед, що ще торік доказано за помочию фотоґрафії, що в т. зв. спектрум (розщіпленім на краски дуги сьвітлї) воздуха на Марсї видко знаки, котрі показують неоспоримо, що в тім воздусї єсть пара. З того виходить, що на Марсї мусить бути вода. Скоро же єсть вода, то річ дуже імовірна, що на тій планетї знаходять ся також і якісь жиючі єства, люди. Коли же там є люди, то можна здогадувати ся, що канали на Марсї, то їх величава, артистично виконана робота. Планета Марс єсть особливо догідна до виконаня такої роботи. На Марсї нема ніяких гір; єго верхня єсть плоска і одностайна. На нім нема ніяких озер; они очевидно пощезали.

Задля того, що Марс менший як наша земля (промір нашої землї має 12.760 кільометрів, а промір Марса 6750 кільом., отже не богато більше як половину проміра нашої землї), то й сила тяготи на нім менша (наш 1 кільоґрам важив би на Марсї лиш 39 дека) а тота сама скількість сили могла би на Марсї виконати сім разів більшу роботу. Можна длятого припускати, що люди на Марсї при однаковім розвитку духових сил, можуть там далеко більше зробити, як люди на земли, особливо, коли розходить ся о житє або смерть та коли їх до тої роботи заставляє якась страшна небезпечність. Так отже дасть ся поняти страшенна велич і довгота тих каналів на Марсї, що з математичною точностию тягнуть ся в простій лінії сотки ба тисячі миль далеко і вкривають верхню Марса мов би якимись ґеометричними рисунком.

На щож пороблені тоті канали! Льоель старає ся дати відповідь на то в той спосіб, що порівнує Марса і з'явища на нім з відносинами на нашій земли. Марс єсть старший і поступив в своїм розвитку дальше як земля; він значно менший як она і остудив ся значно борше. Всї планети, чим они старші, — така вже їх судьба — тратять щораз більше воду. Скоро якась планета остудить ся, то втягає одну часть води до себе в середину і она тодї зовсїм з верхнї щезає. Друга часть випаровує в простір, аж остаточно планету вкриває мертва безводна верства. Отже на Марсї вода стає щораз рідша і рідша; она просто висихає в наших очах. Коли дивити ся на него крізь дальновид, то більша єго часть показує ся нам мов би якась окрово-жовта або червонава площа. Хоч і як чудово виглядають тоті мов опаль краски крізь дальновид, то таки показують они по правдї страшну дїйстність. Той рожевожовтий чар то лиш обманлива „фата морґана“; то, що так сьвітить ся мов опаль, то лиш широчезна площа пустої землї, що творить цїлі сьвіти, котрі мов би якимись страшним поясом оперізують цїлу планету а в кількох місцях сягають майже від бігуна до бігуна. Тота краска, що так ловить за очи, означає знищенє житя, котре щезає в міру того, як збільшають ся тоті місця, що сьвітять ся мов опаль. Пять осьмих частий Марса суть вже тепер глухою безводною пустинею, виставленою люто на припікаюче сонце і нема ніякої тїни, котра би еї від него заслонила. Хмари вже не заслоняють сему сьвітови неба. Від непамятних часів озера там повисихали.

А се явище, яке представляє ся астрономови, набирає ще тим більшого значіня через то, що оно віщує нам судьбу нашої землї. Та й наша земля, хоч поволїйше, висхне так само і станесь мертвим сьвітом. Та й наші пустинї хоч поволи але постійно ширять ся щораз більше по нашій земли. Конець без сумніву ще далекий, але то так певне, як то, що завтра сонце зійде, хиба що якась катастрофа зробила би скорше конець нашому сьвітови.

Вже в історичних часах скількість води зменшила ся на земли. На побережах північної Африки можна ще видїти розвалини великих міст, які процвитали за часів Римлян. Они спроваджували собі воду водопроводами з сторін, що нинї безводні і пусті. На пустинях Єгипту і Арізони знайдено останки закаменїлих лїсів, а там тепер не може вже нїчо рости. Так то і на Марсї вода щезала щораз більше а тамошні люди копали за нею щораз глубше і глубше. От таким способом поробили ся поволи канали на Марсї. Они були може спершу розмірно малі а їх поглублено і розширено аж тодї, коли вже приходило ся добувати воду щораз труднїйше і труднїйше.

Лиш люди так високо інтелїґентні, що знають ся як найдокладнїйше на всїх тайнах технїки, могли побороти всї трудности і виконати тї роботи. Але їх геройска борба з непоборимими силами природи мусить ослабнути; мусить довести їх до заглади. Льоель єсть тої думки, що в недалекім після астрономічного мірила часї Марс таки зовсїм опустїє. Для наших потомків Марс вже не буде предметом інтересу і науки. Але нас кортить придивляти ся єму особливо длятого, що можемо видїти здалека як відбуває ся той драмат кінця сьвіта. Бо то висиханє, яке довело сю планету до теперішного єго стану, мусить довести до такого кінця, що на Марсї погасне остаточно послїдна искра житя. Коли же понесесь послїдний віддих і висхне послїдна капля житя, тодї вже буде ся планета як мертвий сьвіт котити ся в просторі сьвіта; єго судьба тодї закінчить ся.

— **Як пятьдесятьлїтний чоловік перебув житє і що він спожив?** — Один анґлїйский учений, звістний неутомимий статистик, обчислив з многих сот спостережень слїдуючі пересїчні числа, котрі дають відповідь на повисше питанє. Звичайний пересїчний чоловік зі скінченим 50 роком перебув своє житє слїдуючим способом: 9000 днїв переспав, 9000 днїв переднював, 800 днїв переходив, 1500 днїв пересидів, 500 днїв перехорував а 4000 днїв спочивав і забавляв ся. За той час спожив 70.000 фунтів хлїба, 20.000 фунтів мяса і 5000 фунтів ярини. Води і всїх напитків випив за той час 32.000 лїтрів, що відповідає броварскій бодни 4 метри довгій, 4 метри широкій і 2 метри глубокій або 32 кубічним метрам. Той пересїчний чоловік належав би хиба до якогось товариства тверезости, бо нема здаєсь сумніву, що навіть пересїчний Анґлїєць випиває за пятьдесять лїт далеко більше а того завстидав би неодин Баварець. Обчислено, що кождий Німець в Баварії випиває пересїчно на рік по 250 лїтрів пива, що за 50 лїт дає 125 кубічних метрів, отже мало що не в четверо тілько, кілько випиває пересїчний чоловік анґлїйского ученого.

— **Длячого пес виставляє язик коли біжить?** Неодному певно приходило нераз на гадку чому пес, коли біжить через довший час, виставляє язик. Давнїйше був погляд, що пес виставляє язик, щоби тим способом охолодити ся, бо він в своїй шкірі нїби зашитий в шкірянім мішку, а що не може шкірою потити ся, що виставляє язик і ним охолоджує ся. Однак по правдї пес потить ся так само як і чоловік, кінь і т. д. лиш не так дуже і длятого поту на нїм не видко, а що до виставлюваня язика то проф. Даль подав таке поясненє:

Ніс пса єсть передовсїм орґаном нюху, а змисл нюху має у пса при вишукуваню поживи як найбільше значінє. Ямина носова єсть длятого у пса так штучно збудована а приляди внюхові в носї так сильно розвинені, що при прискоренім віддиханю не може через ніс входити до легких потрібна скількість воздуха. Пес мусить длятого, коли в бігу вігрівшись сильнїйше віддихає, отворити писок. Замість віддиханя носом настає тодї віддиханє писком. Коли же пес держить язик, що служить єму при хлептаню нїби за ложку, втягненим в писок, ще задна часть язика виповняє зовсїм яму пискову та горішною своєю частию припирає до піднебіня. Отже коли би пес в бігу втягнув язик до середини, то не міг би віддихати писком, а що в тім часї не може достаточно віддихати носом, то мусить добре виставити язик з писка, щоби той не затикав єму горла.

— **Добре відтяв ся.** Славному нїмецкому фільософови Кантови розпорав ся був одного разу трошки рукав від сурдута. Один з єго знакомих, мудрагель, що любив собі з других покепкувати і показувати при тім, який він дотепний, побачив то, а показуючи на розпорене місце сказав: „Сюди мудрість виглядає“. — А дурнота заглядає — відповів єму на то великий мислитель і відвернув ся від него.

Телеґрами.

Відень 24 лютого. Австро-угорский посол в Білградї ґр. Форґач приїхав тут нинї.

Константинополь 24 лютого. Часописи критикують остро сербский комунїкат уміщений в „Самоуправі“ і підносять, що від падолиста до лютого перевезено через Солунь до Білграду 90 пушок з амуніцією, порох, набої, шатра і инший воєнний материял.

Будапешт 24 лютого. На нинїшнім засїданю палати послів, пос. Бозокі поставив інтерпеляцию з причини бесїди австрийского мінїстра скарбу Білїньского в справі удержаня спільности банкової. — Пос. Мезеффі інтерпелював з причини небезпечности війни з Сербією. Палата приступила відтак до дальшої дискусії над контингентом рекрутів.

Білград 24 лютого. Ґен. Живкович іменований мінїстром війни.

Париж 24 лютого „Radical“ пише: Серби повинні знати, що Европа для них не буде вести війни. Треба пояснити в Білградї, що Сербія не може числити на нїчию поміч. Була би то гра занадто небезпечна.

Господарство, промисл і торговля.

Цїна збіжа у Львові.

дня 23 лютого:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	11·30	до	11·60
Жито	9·30	до	9·60
Овес	7·50	до	7·80
Ячмінь пашний	7·30	до	7·60
Ячмінь броварний	7·60	до	8·50
Ріпак	—·—	до	—·—
Льнянка	—·—	до	—·—
Горох до вареня	9·—	до	12·—
Вика	7·60	до	8.20
Бобик	7·40	до	7·70

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).